

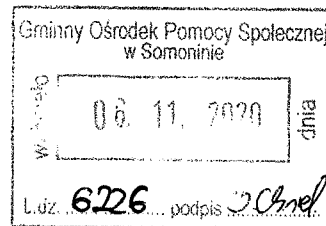
GOPS. 0810. 1. 2020
P 3

[Signature]
Y.

WOJEWODA POMORSKI

Gdańsk, dnia 29 października 2020 r.

PS-VIII.431.11.2020



Pani
Agnieszka Ulaczyk
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Somoninie
ul. Witosławy 2A
83-314 Somonino

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821) zwanej dalej „ustawą” oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 poz. 1477) upoważnieni pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku:

- Katarzyna Zielke-Paprocka – starszy inspektor wojewódzki, kierująca zespołem inspektorów, na podstawie Upoważnienia Nr 110/2020, znak PS-VIII.0030.11.2020 z dnia 18 sierpnia 2020 r.

- Łukasz Chlipalski – starszy inspektor wojewódzki, członek zespołu, na podstawie Upoważnienia Nr 111/2020, znak PS-VIII.0030.11.2020 z dnia 18 sierpnia 2020 r. w dniach od 25 sierpnia 2020 r. do 4 września 2020 r. przeprowadzili w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Somoninie z siedzibą przy ul. Witosławy 2A, 83-314 Somonino zwanym dalej „Ośrodkiem”, kontrolę planową w zakresie zapewnienia wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z § 13 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

Kontrolę przeprowadzono: w okresie od 25 sierpnia 2020 r. do 4 września 2020 r., w tym w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie w dniach 25, 26, 27 i 28 sierpnia 2020 r.

Okres objęty kontrolą: od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia rozpoczęcia kontroli tj. do dnia 25 sierpnia 2020 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej: Kontrolujący ustalili, że w okresie objętym kontrolą funkcję kierownika Ośrodka pełniły dwie osoby. Do dnia 30 lipca 2019 r. Kierownikiem Ośrodka była Pani Bożena Adamczyk, a od dnia 1 sierpnia 2019 r. na stanowisko Kierownika powołana została Pani Agnieszka Ulaczyk.

Ustaień kontroli dokonano na podstawie:

- analizy dokumentacji,
- rozmów z Kierownikiem i asystentem rodziny,
- zestawień tabelarycznych przygotowanych przez Kierownika Ośrodka.

Ocena skontrolowanej działalności

Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie w zakresie objętym kontrolą oceniono negatywnie.

Ustalenia kontroli:

- I. W zakresie utworzonego i funkcjonującego w Gminie Somonino systemu wsparcia i pomocy, skierowanego do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.**

W trakcie kontroli ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie został wyznaczony jako podmiot do realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na mocy Uchwały Nr XV/128/12 Rady Gminy Somonino z dnia 6 czerwca 2012 r. w sprawie Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie [akta kontroli str. 12-17].

W dniu rozpoczęcia kontroli, w kontrolowanej jednostce obowiązywał statut przyjęty Uchwałą Nr XI/107/2019 Rady Gminy Somonino z dnia 18 września 2019 r. w sprawie statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie [akta kontroli str. 19-23].

Kontrolujący ustalili, że w obowiązującym statucie określono zadania Ośrodka poprzez wskazanie poszczególnych ustaw. Zgodnie z § 1 pkt 15 i pkt 18 Statutu, Ośrodek realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” [akta kontroli str. 20].

Zgodnie z ustaleniami kontroli, strukturę wewnętrzną Ośrodka, zasady funkcjonowania oraz zakres działania poszczególnych komórek organizacyjnych określa Regulamin Organizacyjny, stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 42/2016 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie z dnia 30 grudnia 2016 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie [akta kontroli str. 24-38].

Ustalono, że uregulowania formalne w zakresie realizacji przez Ośrodek zadań wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, zostały zawarte w ww. Regulaminie Organizacyjnym. Zgodnie z § 2 pkt 7 Regulaminu, Ośrodek jest jednostką budżetową działającą na podstawie *ustawy o wspieraniu*

kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” [akta kontroli str. 25]. Powyższy zapis jest nieprawidłowy, ponieważ poprawny tytuł ustawy to: ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Kontrolujący ustalili, że stanowisko asystenta rodziny usytuowane jest w strukturze Ośrodka w Dziale Pomocy Środowiskowej. W § 18 Regulaminu Organizacyjnego wskazano zakres działań i obowiązków asystenta rodziny. Analiza Regulaminu w tym zakresie wykazała, że zakres zadań asystenta jest niezgodny z art. 15 ust. 1 ustawy. W Regulaminie nie uwzględniono zadań asystenta rodziny określonych w art. 15 ust. 1 pkt 2, 10 i 13a ustawy [akta kontroli str. 31-32].

Kontrolujący ustalili, że w okresie objętym kontrolą, Zarządzeniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie Nr 49/2019 z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie zmian do Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie, dokonano zmiany Regulaminu Organizacyjnego. Zmiana ta nie skutkowałą uaktualnieniem zadań asystenta rodziny [akta kontroli str. 44-45].

W wyjaśnieniach składanych do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień, Kierownik Ośrodka podała: „w 2019 r. zmieniałam Regulamin Organizacyjny i nie zwróciłam uwagi, że zakres obowiązków asystenta rodziny nie posiada wszystkich zadań z ustawy ale mam w planie dokonać zmiany regulaminu organizacyjnego” [akta kontroli str. 676-677].

Zgodnie z ustaleniami kontroli, zakres czynności asystenta rodziny stanowiący integralną część umowy o pracę, również nie obejmuje wszystkich ustawowych zadań asystenta rodziny, co zostało opisane w pkt II niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Określanie w dokumentach organizacyjnych Ośrodka zadań asystenta rodziny niezgodnych z art. 15 ust. 1 ustawy stanowi nieprawidłowość.

W trakcie kontroli ustalono, że, w dniu objęcia przez Panią Agnieszkę Ulaczyk stanowiska Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie, Wójt Gminy Somonino upoważnił Kierownika Ośrodka „do prowadzenia postępowania oraz wydawania decyzji w sprawach, o których mowa w art. 178 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej” oraz „do prowadzenia postępowań w sprawach o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych, o których mowa w art. 2 ust. 2, art. 4 ust. 2 pkt 2, art. 10 ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” [akta kontroli str. 48-49].

Zgodnie z ustaleniami kontroli, zasady przyznawania, realizacji i monitorowania wsparcia w postaci asystenta rodziny określone zostały w załączniku nr 1 do Zarządzenia Nr 16.2020 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie z dnia 1 lipca 2020 r. w sprawie ustalenia procedury udzielania wsparcia w postaci Asystenta Rodziny. Dokument określa sposób przyznawania wsparcia, co zostało opisane w pkt II niniejszego wystąpienia pokontrolnego oraz reguluje sposób realizacji i nadzoru nad udzielanym wsparciem [akta kontroli str. 54-56].

Na terenie Gminy Somonino w okresie objętym kontrolą, realizowany był „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020” przyjęty Uchwałą XXIX/242/18 Rady

Gminy Somonino z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020 [akta kontroli str. 68-85].

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy, do zadań własnych gminy należy opracowywanie i realizacja 3-letnich programów wspierania rodziny. W wyjaśnieniach składanych do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień, Kierownik Ośrodka podała, że „za opracowanie 3-letniego programu wspierania rodziny odpowiedzialny jest GOPS Somonino” [akta kontroli str. 680].

W toku kontroli ustalono, że ww. program adresowany jest do rodzin wychowujących dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w tym rodzin, z których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Celem głównym programu jest stworzenie systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich, przede wszystkim związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, a także prowadzeniem szeroko zrozumianej edukacji środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

W programie określono również cele szczegółowe: diagnoza środowiska rodzinnego, podejmowanie działań profilaktycznych wzmacniających rodzinę oraz podnoszących kompetencje rodzicielskie, podejmowanie działań naprawczych na rzecz rodziny i wspieranie rodzin poprzez propagowanie prawidłowych wzorców rodzinnych.

Zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. a ustawy, do zadań gminy należy zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny. Ustalono, że program wspierania rodziny uwzględnia podejmowanie działań naprawczych na rzecz rodziny poprzez wsparcie asystenta rodziny. Realizatorem tego zadania jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie.

Zgodnie z ustaleniami kontroli, w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020 nie ujęto zadania gminy, o którym mowa w art. 176 ust. 3 lit. b tj. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających. W wyjaśnieniach składanych do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień, Kierownik Ośrodka podała: „nie mamy rodzin wspierających, nie widzę możliwości ich tworzenia na terenach wiejskich” [akta kontroli str. 679].

W zadaniach z zakresu wspierania rodziny zawartych w ww. Programie zawarto „Dążenie do tworzenia nowych placówek wsparcia dziennego”. Jako realizatorów tego programu wskazano: Urząd Gminy Somonino, Gminna Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i organizacje pozarządowe. Zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. c ustawy, do zadań własnych gminy należy prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci. W wyjaśnieniach składanych do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień, Kierownik Ośrodka podała: „nie mamy placówek wsparcia dziennego, pilnej potrzeby nie ma żeby je tworzyć” [akta kontroli str. 679].

W toku kontroli ustalono, że zgodnie z zadaniami określonymi w gminnym programie wspierania rodziny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie został wyznaczony, jako realizator zadania: „Psychoedukacja dla rodziców, tj. trening umiejętności wychowawczych, szkoła dla rodziców, szkoła rodzenia, grupy wsparcia”. Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy, pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację

tego zadania na podstawie art. 190. Zgodnie z art. 10 ust. 3 pkt 5, praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”. W wyjaśnieniach składanych do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień, Kierownik Ośrodka podała, że *„zadanie polegające na organizowaniu grup wsparcia nie było realizowane przez GOPS, grupy wsparcia realizowała GKRPA, szkołę dla rodziców PCPR”* [akta kontroli str. 81, 680].

Realizatorami programu są: Urząd Gminy Somonino, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, placówki służby zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach, Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach, Zespół Kuratorski przy Sądzie Rejonowym w Kartuzach. Program w swoich założeniach opiera się na stałej współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami, dążącej do osiągnięcia określonych celów. Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie.

Kontrolujący ustalili, że w okresie objętym kontrolą, Kierownik Ośrodka złożyła dwa „Sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie”.

Pierwsze sprawozdanie zostało złożone Sekretarzowi Gminy Somonino w dniu 7 maja 2019 r. i dotyczyło działalności Ośrodka za 2018 r. [akta kontroli str. 86-92, 154].

W sprawozdaniu Kierownik Ośrodka wskazała akty prawne, na podstawie których Ośrodek realizuje zadania, w tym: *„ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”* oraz *„ustawa o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”* [akta kontroli str. 86]. Powyższy zapis jest nieprawidłowy, ponieważ poprawny tytuł ustawy to: ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Kontrolujący ustalili, że w sprawozdaniu zawarto następujące informacje: liczba zatrudnionych asystentów rodziny i środki finansowe przeznaczone na ich zatrudnienie, środki finansowych przeznaczone na opłaty za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych, realizacja programu „Za Życiem” oraz merytoryczny opis zadań realizowanych przez asystenta rodziny.

Drugie sprawozdanie zostało złożone przed Komisją Rady Gminy Somonino w dniu 11 maja 2020 r. i dotyczyło działalności Ośrodka za rok 2019 [akta kontroli str. 93-101].

W sprawozdaniu ponownie użyto nieprawidłowej nazwy ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, zapisując jako *„ustawa o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”* [akta kontroli str. 95].

Analiza sprawozdania wykazała, że Kierownik zawarła w nim takie same informacje jak w sprawozdaniu za rok 2018, poszerzając je o dane dotyczące liczby rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny.

Mając na uwadze art. 179 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym do dnia 31 marca każdego roku wójt gminy składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań, oraz w związku z wyznaczeniem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie do realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, zasadnym byłoby składanie przez Kierownika Ośrodka

sprawozdań z realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie umożliwiającym wójtowi przedłożenie takiego sprawozdania radzie gminy zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy.

Działalność Ośrodka w przedmiotowym zakresie w okresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

II. Zapewnienie wsparcia w formie asystenta rodziny.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w okresie objętym kontrolą, na stanowisku asystent rodziny pracowało pięć osób, w tym trzy osoby na podstawie umowy o pracę i dwie osoby na podstawie umowy o pracę na zastępstwo. W analizowanym okresie trzy osoby zakończyły pracę, w tym dwie osoby zatrudnione na zastępstwo [akta kontroli str. 102-110, 125, 130-131, 133-134, 140].

W dniu rozpoczęcia kontroli na stanowisku asystent rodziny zatrudnione były dwie osoby. Jedna osoba zatrudniona jest od 2012 r., natomiast druga osoba zatrudniona została na okres od 2 marca 2020 r. do 31 marca 2020 r. na podstawie umowy zlecenia, następnie na podstawie umów o pracę na okres od 1 kwietnia 2020 r. do 30 czerwca 2020 r. i od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. [akta kontroli str. 103-110, 125, 666].

W trakcie kontroli ustalono, że od dnia objęcia przez Panią Agnieszkę Ulaczyk funkcji Kierownika Ośrodka, zmieniono formę zatrudnienia asystentów rodziny w ten sposób, że od dnia 1 sierpnia 2019 r. praca asystenta rodziny wykonywana jest w systemie zadaniowego czasu pracy, co jest zgodne z art. 17 ust. 2 ustawy [akta kontroli str. 139]. W wyjaśnieniach składanych do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień, Kierownik Ośrodka podała, że „Zadaniowy czas pracy w styczniu pozyskała p. Patrycja, a w sierpniu 2019 r. taką zmianę dokonałam u p. Pelowskiej” [akta kontroli str. 677]. Kontrolujący ustalili, że zmiana systemu pracy u p. Patrycji Kostka nastąpiła w styczniu z uwagi na fakt, że od sierpnia 2018 r. przebywała na urlopie.

Z przedstawionych do kontroli dokumentów wynika, że w okresie objętym kontrolą, do dnia 1 sierpnia 2019 r. wszystkie osoby zatrudnione na stanowisku asystent rodziny na podstawie umowy o pracę realizowały swoje zadania w godzinach pracy Ośrodka, a nie w systemie zadaniowego czasu pracy. Mając na uwadze powyższe należy uznać, że forma zatrudnienia asystentów rodziny do dnia 1 sierpnia 2019 r. była niezgodna z art. 17 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, za co odpowiedzialność ponosi poprzedni kierownik Ośrodka.

W trakcie kontroli ustalono, że zakresy czynności asystentów rodzin stanowiące integralną część umowy o pracę nie obejmowały wszystkich zadań ustawowych określonych w art. 15 ust. 1 ustawy. Wskazane w zakresach czynności zadania asystentów rodziny są tożsame z zakresami zadań wymienionymi w Regulaminie Organizacyjnym [akta kontroli str. 31-32, 126, 135].

Ustalono, że w przypadku Pana Romana Tusk, który zatrudniony był w Ośrodku w okresie od 2 marca do 31 marca 2020 r. na podstawie umowy zlecenia, zakres czynności nie uwzględniał zapisów art. 15 ust. 1 pkt 2, 13a i 15 ustawy. Kontrolujący ustalili, że od dnia

1 kwietnia 2020 r. Pan Tusk zatrudniony jest na podstawie umowy o pracę. Dołączony do umowy zakres czynności nie uwzględnia zadania asystenta rodziny wynikającego z art. 15 ust. 1 pkt 13a ustawy [akta kontroli str. 103-106, 111].

W wyjaśnieniach składanych do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień, Kierownik Ośrodka podała: „zakresy obowiązków asystenta rodziny też zostaną zmienione zgodnie z ustawą” [akta kontroli str. 677].

Kontrolujący ustalili, że dokumenty formalne regulujące pracę asystenta rodziny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Somoninie w zakresie ich zadań, nie uwzględniają zadań ustawowych określonych w art. 15 ust. 1 pkt 2, 10 i 13a ustawy, tj. opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej; motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych; realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”; co stanowi nieprawidłowość.

Zgodnie z ustaleniami kontroli, wszystkie osoby pracujące na stanowisku asystent rodziny w okresie objętym kontrolą posiadały kwalifikacje zgodne z art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy [akta kontroli str. 113-114, 128, 132, 138, 141].

W toku kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą, jedna osoba - Pan Roman Tusk uczestniczył w szkoleniach, kursach, konferencjach i wykładzie, których zakres obejmował pracę z dziećmi lub rodziną tj. „Praca z dzieckiem z rodziny problemowej. Diagnoza rodziny”; Zaburzenia osobowości zachowań i rozwoju dzieci”; „Kurs dla animatorów czasu wolnego”; „Dać szansę-zanim sąd zdecyduje o dziecku”; Rozwód oczami dziecka. Ochrona świata dziecka w obliczu rozpadu rodziny”; „Asystent rodziny – kompleksowe szkolenie w wymiarze teoretycznym, prawnym i metodycznym”; „Praca z dzieckiem z zaburzonymi więziami. Praca z dzieckiem z FAS i ze spektrum FAS”; „Profesjonalizacja pracy asystenta rodziny. Rola asystenta rodziny w świetle ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy za życiem”; „Tworzenie planu pomocy dziecku jako skuteczne narzędzie pracy”; „Porozumienie bez przemocy w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” [akta kontroli str. 115-124]. Ustalono, że Pan Tusk podnosił swoje kwalifikacje przed podjęciem pracy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Somoninie.

W wyjaśnieniach składanych do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień, asystent rodziny p. Patrycja podała: „w okresie od 2019 r. do dziś nie uczestniczyłam w szkoleniach, Kierownik też nie proponowała. Od 2019 r. do dziś sama nie podejmowałam szkoleń ani studiów. Od sierpnia 2018 r. do grudnia 2019 r. przebywałam na zasiłku rodzicielskim. Pracę rozpoczęłam w styczniu 2020 r.” [akta kontroli str. 667].

W wyjaśnieniach składanych do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień, Kierownik Ośrodka wskazała, że nie pamięta czy delegowała asystentów rodziny na szkolenia oraz że sama nie organizowała szkoleń. Poinformowała kontrolujących, że asystenci rodziny mogą otrzymać z budżetu Ośrodka dofinansowanie do podnoszenia swoich kwalifikacji [akta kontroli str. 676-681].

Zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy, asystent rodziny jest zobowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności poprzez udział w szkoleniach oraz samokształcenie.

W toku kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą, asystenci rodziny zatrudnieni w Ośrodku nie uczestniczyli w szkoleniach z zakresu pracy z dziećmi i rodziną.

Kontrolujący w rozmowie z Kierownikiem Ośrodka ustalili, że Ośrodek nie zapewniał asystentom rodziny możliwości korzystania z poradnictwa mającego na celu wzmocnienie kompetencji oraz przeciwdziałaniu zjawisku wypalenia zawodowego [akta kontroli str. 680].

W trakcie kontroli ustalono, że w siedzibie Ośrodka jest jedno stanowisko pracy z dostępem do komputera, przeznaczone do pracy administracyjnej dla dwóch zatrudnionych asystentów rodziny. W wyjaśnieniach składanych do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień, asystent rodziny wyjaśniła, że organizując pracę biurową konsultuje się z drugim asystentem rodziny celem ustalenia dostępności do komputera [akta kontroli str. 667].

Kontrolujący ustalili, że asystenci rodziny nie mają w biurze telefonu stacjonarnego ani komórkowego telefonu służbowego, korzystają z prywatnych telefonów i udostępniają swój numer telefonu rodzinom, z którymi współpracują. Ustalono, że asystenci rodziny w celu dojazdu do rodzin korzystają z prywatnych samochodów a Ośrodek zwraca im pieniądze na podstawie przejechanych kilometrów [akta kontroli str. 667, 678].

Kontrolujący ustalili, że w związku z ogłoszeniem na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 oraz po otrzymaniu od działającego z upoważnienia Wojewody Pomorskiego Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku wytycznych w sprawie realizacji zadań asystenta rodziny w okresie epidemii, Kierownik Ośrodka zorganizowała spotkanie z pracownikami GOPS i przekazała otrzymane instrukcje dotyczące pracy asystenta rodziny w sytuacji rozpowszechniania się choroby COVID-19. W wyjaśnieniach składanych do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień, Kierownik Ośrodka poinformowała, że od momentu ogłoszenia stanu epidemii, asystenci rodziny kontaktowali się z rodzinami telefonicznie i nie było sytuacji, w której asystent musiał wejść w środowisko. Ustalono, że Kierownik Ośrodka zapewniła pracownikom płyn do dezynfekcji, rękawice, maski oraz przyłbice [akta kontroli str. 678].

Z przygotowanego przez Kierownika GOPS w Somoninie wykazu wynika, że w okresie objętym kontrolą wsparciem asystenta rodziny objęto 34 rodziny, w tym 1 rodzinę w związku z wydanym postanowieniem sądu, w sentencji którego zobowiązano rodzinę do współpracy z asystentem rodziny [akta kontroli str. 142, 541-543].

Z przygotowanych przez Kierownika zestawienia tabelarycznego rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny wynika, że w okresie objętym kontrolą asystenci rodziny zakończyli pracę z 23 rodzinami, w tym z 4 rodzinami wznowiono współpracę. Wznowienie współpracy następowało w okresach od 8 miesięcy do roku po zakończeniu współpracy.

Zgodnie z ustaleniami kontroli, powodami zakończenia pracy z rodzinami były: osiągnięcie celów, zmiana miejsca zamieszkania, brak współpracy lub rezygnacja ze wsparcia asystenta rodziny.

W dniu rozpoczęcia kontroli, asystenci rodziny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie obejmowali wsparciem łącznie 15 rodzin, w tym jeden asystent

pracował z 7 rodzinami a drugi z 8 rodzinami. Liczba rodzin, z którymi poszczególni asystenci rodziny prowadzili pracę jest zgodna z art. 15 ust. 4 ustawy [akta kontroli str. 143].

Działalność Ośrodka w przedmiotowym zakresie w okresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

III. Organizacja pracy z rodziną.

W toku kontroli przedstawiono kontrolującym strukturę Ośrodka w Somoninie [akta kontroli str. 151-152]. GOPS w Somoninie zatrudnia na ¼ etatu psychologa, który pracuje w siedzibie Ośrodka, lub udaje się w środowisko do rodzin w celu w zdiagnozowania problemów w rodzinie. Ponadto w Ośrodku przyjmuje dwa razy w tygodniu instruktor do spraw uzależnień, zatrudniony przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Na terenie Gminy Somonino nie funkcjonują placówki wsparcia dziennego w rozumieniu art. 18 ustawy, tylko świetlice szkolne, które zapewniają pomoc w odrabianiu lekcji i prowadzą zajęcia edukacyjne oraz profilaktyczne.

W toku kontroli Kierownik Ośrodka poinformowała, iż kieruje rodziny na Szkołę dla Rodziców, którą organizuje PCPR w Kartuzach. Poradnictwo specjalistyczne tj. psychologiczne i prawne rodziny z terenu Gminy Somonino mogą pozyskać w Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach. Dzieci z problemami w nauce szkolnej mają możliwość zdiagnozowania w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kartuzach, prowadzone są tam również zajęcia logopedyczne. Asystent rodziny podejmuje się współpracy z Sądem i kuratorem, policją, ośrodkiem zdrowia, zespołem ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W toku kontroli przedstawiono kontrolującym akta rodzin wspieranych przez asystenta rodziny. Głównym problemem w tych rodzinach są trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przemoc w rodzinie, niepełnosprawność, trudności w utrzymaniu porządku w domu i higieny osobistej. Do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień asystent rodziny poinformowała, że głównymi problemami w rodzinie z którymi podjęła współpracę, jest samotne macierzyństwo, niskie kompetencje wychowawcze, dzieci w pieczy, niepełnosprawność [akta kontroli str. 667].

Do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień asystent rodziny poinformowała, że do rodziny wchodziła wspólnie z psychologiem, pracownikiem socjalnym, kuratorem ale nie były tworzone z tego wejścia notatki, ani nie wpisywała do karty pracy asystenta rodziny takiej wizyty [akta kontroli str. 672]. Do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień asystent rodziny poinformował, że praca z rodzinami z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zbudowana jest na zaufaniu. Głównie asystent rodziny zajmuje się treningiem budżetowym, pomaga złożyć wniosek o dodatek mieszkaniowy, poszukuje dla rodzin ofert pracy, pomaga pisać CV, kieruje do Centrum Interwencji Kryzysowej, gdzie prowadzone są zajęcia aktywizacyjne. W toku kontroli ustalono, iż asystent rodziny nie podejmowała działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa rodzin i dzieci o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 12 ustawy. Na terenie Gminy Somonino nie poszukuje się rodzin wspierających, asystent rodziny nie ma wiedzy na temat takiego rodzaju wsparcia [akta kontroli str. 673], Asystent rodziny uczęszcza na zespoły Grupy Roboczej, ale nie tworzy żadnych notatek z tych spotkań [akta kontroli str.673]. W kontroli ustalono, iż asystent prowadzi rozmowy z rodzicami o prawidłowych wzorcach

rodzicielskich, udziela pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi, rozmawia z dziećmi o sytuacji w szkole.

W toku kontroli ustalono, że zgodnie z zadaniami określonymi w gminnym programie wspierania rodziny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie został wyznaczony, jako realizator zadania: „*Psychoedukacja dla rodziców, tj. trening umiejętności wychowawczych, szkoła dla rodziców, szkoła rodzenia, grupy wsparcia*”. W wyjaśnieniach składanych do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień, Kierownik Ośrodka podała, że „*zadanie polegające na organizowaniu grup wsparcia nie było realizowane przez GOPS, grupy wsparcia realizowała GKRPA, szkołę dla rodziców PCPR*” [akta kontroli str. 81, 680].

W toku kontroli ustalono, że GOPS Somonino w okresie kontrolnym wypłaciło dwa świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” Ww. świadczenie zostało wypłacone w listopadzie 2019 r. oraz w czerwcu 2020 r. [akta kontroli str. 146-147, 149]. Do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień, asystent rodziny poinformowała, że nie wie czy do GOPS Somonino zgłosiły się rodziny z ustawy „Za Życiem”, gdyż do asystenta rodziny nikt nie zgłosił takiej rodziny, aby objąć ją wsparciem. Asystent rodziny poinformowała, że nie mają opracowanych procedur ani dokumentów do pracy asystenta rodziny z rodziną z ww. ustawy, asystent rodziny nie miał szkoleń i nie ma wiedzy jak zająć się rodziną z ustawy „Za Życiem” [akta kontroli str. 672]. Do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień Kierownik GOPS Somonino poinformowała, iż pracownik socjalny przy składaniu przez rodziny wniosku o wypłatę świadczenia z ustawy „Za Życiem” proponował inne formy wsparcia rodzinie, ale rodziny nie deklarowały takiej potrzeby [akta kontroli str. 679]. W toku prowadzonych rozmów z Kierownikiem Ośrodka nie uzyskano jednoznacznej odpowiedzi, co to była za forma wsparcia, o której miał informować pracownik socjalny rodziny składające wniosek o jednorazowe świadczenie z ustawy „Za Życiem”.

Działalność Ośrodka w przedmiotowym zakresie w okresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

IV. Praca asystenta rodziny z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

W toku kontroli ustalono, iż w GOPS w Somoninie w przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy [akta kontroli str. 184-195, 214-221, 263-272, 292-296, 318-325, 408-412, 420-427, 443-446, 461-467, 476-483, 518-524, 614-620]. W punkcie VIII wywiadu Plan pomocy i działań na rzecz osoby lub rodziny *Inne formy pracy socjalnej „przydzielenie pomocy w postaci wsparcia asystenta rodziny od...do..* [akta kontroli str. 221], lub *świadczenia niepieniężne „udzielić wsparcia w postaci asystenta rodziny od dnia...”* [akta kontroli str. 251], lub *„przydzielenie wsparcia w postaci asystenta rodziny dla p. ..od dnia...”* [akta kontroli str. 325].

Wywiad środowiskowy jest sporządzany na okoliczność rozeznania sytuacji w rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, nawet w sytuacji gdy rodzina jest znana Ośrodkowi [akta kontroli str. 667]. Zarządzeniem Nr 16.2020 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie z dnia 1 lipca 2020 r. w sprawie ustalenia procedury udzielenia wsparcia w postaci Asystenta Rodziny wprowadzono nowe wzory dokumentów [akta kontroli str. 53-67]. Załącznikami do ww. Zarządzenia jest: zgoda rodziny na współpracę z asystentem rodziny, analiza wstępna sytuacji rodziny, karta pracy asystenta rodziny z rodziną, plan pracy z rodziną, plan pracy z rodziną - aktualizacja, okresowa ocena sytuacji rodziny, ewaluacja końcowa, harmonogram pracy, karta czasu pracy. W powyższym Zarządzeniu nie ujęto formy pisemnej wniosku pracownika socjalnego do Kierownika Ośrodka. W GOPS Somonino pracownik socjalny przedstawia Kierownikowi wywiad środowiskowy i komunikuje potrzebę przydzielenia dla danej rodziny asystenta rodziny. Kierownik Ośrodka wg. potrzeb organizuje spotkanie z pracownikiem socjalnym i asystentem rodziny i informuje asystenta rodziny, iż zgodnie z jego predyspozycjami to on obejmie wsparciem daną rodzinę [akta kontroli str. 678]. Zgodę na podjęcie współpracy rodziny z asystentem rodziny pracownik socjalny pobiera od rodziny sam, lub czasami dopiero przy wspólnym wejściu pracownika socjalnego z asystentem rodziny [akta kontroli str. 196, 222, 240, 253, 273, 297, 310, 322, 326, 332, 331, 413, 428, 447, 469, 484, 504, 525, 554]. Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Dokument *zgoda na współpracę* zawiera datę podpisania dokumentu, oraz podpis dorosłych członków rodziny. Jako podstawę prawną wskazano art. 8 pkt. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którym wspieranie rodzin jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia. Pracownik socjalny czasami informuje już asystenta rodziny, że zamierza w danej rodzinie wprowadzić asystenturę [akta kontroli str. 668]. Zgodę na współpracę rodziny z asystentem rodziny w przypadku zmiany asystenta rodziny jest pobierana ponownie. Po podpisaniu przez rodzinę zgody na współpracę z asystentem rodziny, każda rodzina otrzymuje pismo sporządzone przez danego pracownika socjalnego, który wnioskował o przyznanie asystenta rodziny, od Kierownika GOPS Somonino o następującej treści *Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie niniejszym informuje, że na wniosek pracownika socjalnego przydzielono państwu rodzinie pomoc w postaci usług ASYSTENTA RODZINY w celu przezwyciężenia trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych od dnia....* [akta kontroli str. 197, 223, 274, 298, 254, 327, 332, 414, 429, 448, 470, 485, 505, 526, 553].

Asystent rodziny przy współpracy z pracownikiem socjalnym wypełnia dokument *opis sytuacji rodziny*, który został zastąpiony od lipca 2020 r. dokumentem o nazwie *analiza wstępna sytuacji rodziny* [akta kontroli str. 58, 668]. *Analiza wstępna sytuacji rodziny*, jest powieleniem danych z wywiadu środowiskowego, który to sporządza pracownik socjalny po powzięciu informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. *Analiza wstępna sytuacji rodziny* została wprowadzona przez Kierownika Ośrodka i ma na celu wymianę informacji pomiędzy asystentem rodziny a pracownikiem socjalnym. Do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień asystent rodziny poinformował, że nie

miał jeszcze okazji wypełniać nowego wzoru dokumentów [akta kontroli str.668]. Powyższy dokument jest skróconą wersją wywiadu środowiskowego cz. IV używanego jako aktualizacja informacji, o rodzinie. *Analiza wstępna sytuacji rodziny* przedstawia skład rodziny objętej asystenturą, dochody rodziny, informację o władzy rodzicielskiej, oraz opis sytuacji zawodowej, zdrowotnej, socjalno-bytowej, z jakiego rodzaju poradnictwa korzysta rodzina i jakie są problemy opiekuńczo-wychowawcze w rodzinie [akta kontroli str.58-59]. Do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień asystent rodziny poinformował, iż *na pierwszą wizytę w środowisko asystent rodziny udaje się z pracownikiem socjalnym, na którym to asystent rodziny jest oficjalnie przedstawiony. Na wizycie asystent rodziny informuje jaki jest zakres jego pracy na rzecz rodziny oraz podaje nr. telefonu na który rodzina ma możliwość skontaktowania się z asystentem* [akta kontroli str.668].

W toku kontroli ustalono, że Kierownik GOPS Somonino, co miesiąc sporządza *Harmonogram zadaniowy prac*, który jest przygotowywany dla konkretnego asystenta rodziny [akta kontroli str. 157, 158, 159, 160, 161, 162, 164, 165, 166, 168, 170, 172, 173]. *Harmonogram zadaniowy prac* jest zakresem zadań na konkretny miesiąc i zawiera wszystkie rodziny, z którymi asystent prowadzi pracę, jest podpisywany przez Kierownika i akceptowany przez asystenta rodziny. W trakcie miesiąca, jeżeli Kierownik przydzieli asystentowi nową rodzinę, lub gdy rodzina zakończy współpracę z asystentem rodziny, to sporządzany jest dokument *Harmonogram zadaniowy prac- ANEKS* [akta kontroli str. 156, 163, 167, 169, 171]. Każdy aneks także jest podpisywany przez Kierownika GOPS Somonino, oraz przez asystenta rodziny z datą otrzymania. W toku kontroli ustalono, że jeden asystent rodziny w okresie od 16 marca 2020 r. do 25 maja 2020 r. przebywał na zwolnieniu lekarskim i nie świadczył pracy w rodzinach objętych asystenturą [akta kontroli str. 669]. Pod nieobecność asystenta rodziny Kierownik, mimo to sporządzała ww. harmonogramy i jak asystent przychodził do GOPS Somonino w celu poinformowania pracodawcy o dalszym zwolnieniu lekarskim to ten harmonogram był wręczany, o czym świadczą podpisy i data na ww. harmonogramie [akta kontroli str. 160-161]. Do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień asystent rodziny oświadczył, iż nie pamięta czy odbierała ww. harmonogramy, mimo że widnieje na nich podpis asystenta rodziny oraz data [akta kontroli str. 669].

Kierownik GOPS Somonino oświadczyła, że pod nieobecność asystenta rodziny sporządzany był *harmonogram zadaniowy prac* i jak asystent pojawił się w GOPS to harmonogram pobierał [akta kontroli str. 677]. W toku kontroli Kierownik Ośrodka poinformowała, że jak asystent przebywał na zwolnieniu lekarskim, to inny asystent rodziny lub pracownik socjalny kontaktowali się z rodzinami ww. asystenta, ale asystent rodziny nie ma takiej wiedzy czy pod jego nieobecność inny asystent czy pr. socjalny kontaktował się z jego rodzinami [akta kontroli str. 677 i 669]. Kontrolujący ustalili, że asystent rodziny po przyjeździe do pracy ze zwolnienia lekarskiego stworzył *oświadczenie* i udając się do rodziny objętej wsparciem, takie oświadczenie przedstawiał rodzinie i pobierał podpis od rodziny [akta kontroli str. 335, 513, 527]. Oświadczenie to było opracowane na okoliczność stanu pandemii i zawierało treść *wyrażam zgodę, na wznowienie wizyty Asystenta Rodziny w miejscu zamieszkania rodziny w czasie zagrożenia epidemicznego związanego z Wirusem SARS-Co V-2. Zobowiązuje się do zachowania szczególnej ostrożności oraz przestrzegania zasad higieny zalecaniej przez Głównego Inspektora Sanitarnego*. Ponadto asystent rodziny po

powrocie do pracy sporządził notatkę służbową z uwagi na zagrożenie epidemiologiczne związane z Wirusem Sars-CoV-2 asystent rodziny od 16 marca 2020 r. do 25 maja 2020 r. przebywał na zwolnieniu z tytułu opieki nad dzieckiem. Nie współpracował z rodziną, dlatego też nie było możliwości zrobienia planu pracy na okres kwiecień-maj 2020 r. [akta kontroli str. 337]. Notatka służbowa była sporządzona dla każdej rodziny i wpięta do akt każdej rodziny aby asystent rodziny pamiętał, że nie było go w tym okresie w pracy [akta kontroli str. 669].

Kontrolującym przedstawiono plan pracy z rodziną, który tworzony jest do dwóch miesięcy od wprowadzenia asystenta rodziny do rodziny. Kierownik Ośrodka nie określił okresu w jakim ma być stworzony plan pracy z rodziną, kopię planu pracy z rodziną zawsze asystent daje rodzinie. Druk planu pracy z rodziną został opracowany przez Kierownika na nowo w lipcu 2020 r. i wprowadzony Zarządzeniem, ale asystent rodziny nie sporządzał ww. planu w nowej wersji. Plan pracy z rodziną nie zawiera przewidywanych efektów, czym nie spełnia zapisów art. 15 pkt 3 ustawy o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej [akta kontroli str. 61-62]. Plan pracy z rodziną zawiera dane rodziny, datę sporządzenia planu pracy, ocenę wykonania działań- wykonane, niewykonane, plan działania (cele krótkoterminowe) nowe działania na miesiąc...*opis działania, termin wykonania, osoba odpowiedzialna za działanie*, podpisany jest przez asystenta rodziny, pracownika socjalnego i rodzinę [akta kontroli str. 198-200, 232-233, 277-278, 312-313, 416-417, 432-433, 451, 471-472, 488-489, 515-516, 537-538, 597, 598].

Praca asystenta rodziny z rodziną [REDACTED]

W toku kontroli przedstawiono kontrolującym dokumentację pracy asystenta z rodziną [REDACTED], która trzy razy była objęta wsparciem asystenta rodziny [akta kontroli str. 318-334]. Pracownik socjalny w dniu 16 listopada 2019 r. sporządził wywiad środowiskowy w celu udzielenia samotnej matce z małoletnim dzieckiem wsparcia w formie zasiłków z pomocy społecznej, oraz wsparcia w osobie -asystenta rodziny. W dniu 3 grudnia 2019 r. asystent rodziny został wprowadzony do rodziny przez pracownika socjalnego i samotna matka podpisała zgodę na współpracę z asystentem rodziny, na podstawie ww. zgody pracownik socjalny sporządził pismo o przyznaniu asystenta rodziny, które Kierownik GOPS Somonino zaakceptował poprzez postawienie pieczęci i podpis [akta kontroli str. 326-327]. Asystent rodziny sporządził opis sytuacji rodziny, z wizyty w rodzinie w dniu 9 grudnia 2019 r. W aktach osobowych rodziny była prowadzona także *karta pracy asystenta rodziny*, na której asystent wpisywał wejście w środowisko wspieranej rodziny z podaniem terminu i godziny, powyższą kartę podpisywała także rodzina wspierana przez asystenta, w której widnieje zapis *nie było klientki w domu. Roksana otworzyła drzwi* [akta kontroli str. 329]. Na karcie pracy asystenta widnieje podpis klientki, pomimo wpisu, że nie była obecna w domu podczas wizyty asystenta rodziny. W toku kontroli ustalono, że po niecałym miesiącu pracy asystenta rodziny z rodziną nie powstał plan pracy z rodziną, a z uwagi że asystent rodziny z dniem 31 grudnia 2019 r. kończył stosunek pracy w Ośrodku, to sporządzony został dokument *ewaluacja końcowa pracy asystenta rodziny z panią....zam...* [akta kontroli str. 330-331]. W powyższym dokumencie asystent rodziny opisuje główne założenia pracy z rodziną

„pomoc w formalnościach urzędowych i pedagogizacja w przezwyciężeniu trudności opiekuńczo-wychowawczych, oraz nie został stworzony opis sytuacji rodziny i plan pracy z rodziną, z obserwacji i rozmów z klientką uważam, że dla dobra dziecka i świadomego podejścia w opiece i wychowaniu matki nad córką potrzebna jest dalsza współpraca z asystentem rodziny”. Asystent rodziny zakończył pracę z rodziną, nie prowadzono monitoringu, co jest niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W dalszej dokumentacji widnieje zgoda na współpracę z asystentem rodziny z dnia 31 stycznia 2020 r. oraz informacja iż asystent rodziny udał się do rodziny wraz z pracownikiem socjalnym [akta kontroli str. 332-333]. Karta pracy asystenta rodziny z rodziną sporządzona na miesiąc styczeń 2020 r. nie posiada podpisu rodziny, pozycja w tej karcie została usunięta [akta kontroli str. 334].

W toku kontroli ustalono, iż drugi asystent rodziny pracował z rodziną tylko miesiąc po którym rodzina złożyła oświadczenie *rezygnuję z pomocy asystenta rodziny* – oświadczenie z dnia 6.03.2020 r. [akta kontroli str. 335], pracownik socjalny sporządził dokument na ww. rezygnację *Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie* niniejszym informuje, że na wniosek strony o rezygnacji z dniem 6.03.2020 r. **UCHYŁONO** Pani pomoc w postaci usług **ASYSTENTA RODZINY** przyznanego w celu przezwyciężenia trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych – dokument został podpisany przez Starszego Specjalistę Pracy Socjalnej z upoważnienia Kierownika GOPS [akta kontroli str. 336]. W toku kontroli ustalono że rodzina która została objęta po raz drugi wsparciem asystenta rodziny nie miała opracowanego planu pracy z rodziną o którym mowa w art.15 ust. 1 pkt.1 ustawy, nie była sporządzona dokumentacja pracy z rodziną, co jest niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 14 ustawy, oraz nie prowadzono monitoringu funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną, co jest niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy.

Kontrolujący ustalili, iż w lipcu 2020 r. pracownik socjalny sporządził wywiad środowiskowy i w pozycji *IV plan pomocy i działań na rzecz osoby lub rodziny*, pracownik socjalny wskazał „wsparcie asystenta rodziny od dnia...” [akta kontroli str. 337-340]. Z wywiadu środowiskowego pracownika socjalnego wiadomo, iż to klientka złożyła wniosek do GOPS Somonino o wsparcie w postaci asystenta rodziny w celu przezwyciężenia trudności opiekuńczo-wychowawczych [akta kontroli str. 338]. Po 6 dniach od sporządzonego wywiadu pracownik socjalny wprowadził do rodziny po raz trzeci asystenta rodzinny, oraz pobrano zgodę na podjęcie współpracy rodziny z asystentem [akta kontroli str. 341]. Asystent rodziny od momentu objęcia swoim wsparciem tj. 20 lipca 2020 r. do dnia kontroli tj. 25 sierpnia 2020 r. nie sporządził planu pracy z rodziną, mimo że problemy opiekuńczo-wychowawcze, zdrowotne oraz materialno-bytowe zostały zdiagnozowane w ww. rodzinie już w listopadzie 2019 r. Do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień były asystent rodziny dla rodziny Pani G. poinformował, iż praca asystenta rodziny z rodziną p. G została zakończona na wniosek rodziny, gdyż rodzinę interesowała tylko pomoc finansowa, ponadto nie rozpoczęto monitoringu po zakończeniu pracy z rodziną, gdyż do rodziny przychodził pracownik socjalny, jednak asystent rodziny wiedział że rodzina jest niepełna i samotna matka nie radzi sobie z opieką nad córką ani z budżetem domowym, gdyż została porzucona przez partnera, który dotychczas zajmował się opłatami czynszowymi i pobierał on środki na córkę tj. 500 plus, mimo że już zamieszkiwał z inną kobietą. W okresie asystentury p. G pracowała od

godz. 9.00 do 18.00 poza miejscem zamieszkania, bez umowy o pracę, a małoletnia zostawała bez opieki po szkole, oraz że p. G. nie przyjmowała leków i zaprzestała leczenia specjalistycznego. Problemy w rodzinie które w okresie pracy asystenta rodziny oraz pracownika socjalnego pojawiły się u rodziny, nie zostały zdiagnozowane na korzyść rodziny, gdyż ojciec dziecka którego obecnie nie wychowywał od 7 miesięcy pobierał na córkę zasiłek rodzinny oraz świadczenie 500 plus i ani pracownik socjalny ani asystent rodziny widząc rosnące zadłużenia czynszowe nie wskazał rodzinie możliwości złożenia wniosku o przekierowanie środków z pomocy społecznej dla rodzica, który faktycznie sprawuje opiekę nad dzieckiem. Świadczenia te są wypłacane przez GOPS Somonino, więc przekazanie informacji do Kierownika Ośrodka o zaistniałej sytuacji mogło wiązać się z faktem wstrzymania środków z pomocy społecznej do czasu wyjaśnienia sytuacji opiekuńczej rodziny. Praca pracownika socjalnego ani asystenta rodziny nie była także skierowana na pomoc w uregulowaniu zobowiązania alimentacyjnego względem małoletniej.

Praca asystenta rodziny z rodziną [REDACTED]

W toku kontroli ustalono, że pracownik socjalny otrzymał informację od kuratora, że na teren Gminy Somonino przeprowadziła się [REDACTED] która jest niepełnosprawną matką z synem, który jest upośledzony umysłowo, którego sama wychowuje. Pracownik socjalny w dniu 13 lutego 2020 r. udał się do rodziny i sporządził wywiad środowiskowy, w którym to zawnioskował o wsparcie asystenta rodziny, gdyż rodzina w poprzednim miejscu zamieszkania korzystała już ze wsparcia asystenta rodziny [akta kontroli str. 461-468]. Pracownik socjalny w dniu następnym tj. 14 lutego 2020 r. pobrał zgodę na podjęcie współpracy rodziny z asystentem [akta kontroli str.469]. W dniu 10 marca 2020 r. pracownik socjalny sporządził pismo, które zaakceptowane zostało przez Kierownika Ośrodka informujące, że...*na wniosek pracownika socjalnego przydzielono państwu rodzinie pomoc w postaci usług ASYSTENTA RODZINY w celu przezwyciężenia trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych od dnia 1 kwietnia 2020 r.* [akta kontroli str. 470]. Asystent rodziny, który został przydzielony do rodziny został w GOPS Somonino zatrudniony na umowę o pracę od 1 kwietnia 2020 r. [akta kontroli str. 102]. Z uwagi na brak możliwości objęcia rodziny wsparciem asystenta rodziny nie było zasadności pobierania zgody od rodziny na współpracę z asystentem rodziny w dniu 14 lutego 2020 r., ponadto z *karty pracy asystenta rodziny* ustalono, iż asystent rodziny został wprowadzony do rodziny przez pracownika socjalnego dopiero 8 czerwca 2020 r. W związku z zagrożeniem epidemicznym wywołanym wirusem SARS CoV-2 i wytycznymi z MRPiPS uzasadnionym jest fakt, że asystent rodziny nie został wprowadzony od razu do rodziny, ale niezrozumiałym jest fakt, że rodzina podpisała zgodę na współpracę z asystentem rodziny 14 lutego 2020 r. a po 4 miesiącach od ww. zgody asystent rodziny dopiero został rodzinie przedstawiony.

W aktach kontroli brak zapisów kto udzielał wsparcia rodzinie w okresie od wyrażenia przez rodzinę zgody na współpracę, do czasu wejścia w środowisko asystenta rodziny, brak zapisów czy asystent rodziny w tym okresie wykonywał połączenia telefoniczne lub kontaktował się z innymi instytucjami pracującymi na rzecz rodziny. W karcie czasu pracy asystenta rodziny są zapisy, iż dopiero 22 czerwca 2020 r. asystent rodziny skontaktował się

z kuratorem, oraz wychowawcą ze szkoły w Żukowie, więc uznać należy, że rodzina nie była wspierana przez asystenta rodziny od momentu wyrażenia zgody rodziny na współpracę z asystentem rodziny, ponadto *plan pracy z rodziną* został sporządzony dopiero w dniu 1 lipca 2020 r. [akta kontroli str. 471-472]. Plan pracy z rodziną został opracowany i spisany przez asystenta rodziny ręcznie i podpisany przez asystenta rodziny i rodzinę, brak informacji o konsultacji powyższego planu z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy. Plan pracy z rodziną zawiera dane rodziny, dane asystenta rodziny, datę sporządzenia planu, cel główny, cele szczegółowe, na jaki okres plan jest sporządzony, oraz podzielone są działania na termin ich wykonania, oraz osobę odpowiedzialną za wykonanie działania. W ww. planie cel główny: *podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych pani A...*, *aktywizacja zawodowa klientki* [akta kontroli str. 471-472].

W toku kontroli przedstawiono wywiad środowiskowy pracownika socjalnego z dnia 13.02.2020 r., w którym to zawarte zostały informacje o klientce i jej synu. Z wywiadu środowiskowego wiadomo, iż klientka jest osobą upośledzoną umysłowo, posiadającą umiarkowany stopień niepełnosprawności i jest niezdolna do samodzielnej egzystencji, z tego tytułu pobiera rentę socjalną z ZUS oraz 2 x zasiłek pielęgnacyjny: na syna, z koniecznością zapewnienia mu opieki i pomocy, gdyż jest niezdolny do samodzielnej egzystencji, oraz zasiłek pielęgnacyjny na siebie z uwagi, że klientka nie jest w stanie samodzielnie egzystować i sama wymaga opieki osoby drugiej. Plan pracy gdyby był tworzony w konsultacji z pracownikiem socjalnym, to *cel główny w postaci aktywizacji zawodowej klientki* w sytuacji braku zdolności do samodzielnej egzystencji w ogóle nie zostałby zawarty. Ponadto *cele szczegółowe* „szukanie pracy przez panią A.”, „doprowadzenie sprawy rozwodowej do końca”, przy rozeznaniu upośledzenia umysłowego klientki i oznaczeniu wskazań w orzeczeniu stopnia niepełnosprawności w postaci zapisu „konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji” w takim stanie chorobowym klientki są niezasadne. Powyższe świadczy o braku współpracy asystenta rodziny z pracownikiem socjalnym przy tworzeniu planu pracy z rodziną, oraz o niskich kompetencjach asystenta rodziny w związku z możliwościami i problemami jakie występują w rodzinie.

Praca asystenta rodziny z rodziną [REDAKTOWANE]

W toku kontroli ustalono, że pracownik socjalny otrzymał informację ze Szkoły Podstawowej w Somoninie oraz od pielęgniarki szkolnej o problemach wychowawczych z uczennicą VI klasy. Pracownik socjalny po powzięciu informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych sporządził w rodzinie [REDAKTOWANE] wywiad środowiskowy i po przeanalizowaniu sytuacji rodziny, podjął decyzję aby wesprzeć rodzinę w postaci asystenta rodziny [akta kontroli str. 476-483]. Rodzina wyraziła zgodę na współpracę z asystentem rodziny i od 4 lutego 2020 r. rodzinie został przyznany asystent rodziny [akta kontroli str. 484-485]. Asystent rodziny po miesiącu od objęcia rodziny swoim wsparciem sporządził *opis sytuacji rodziny* [akta kontroli str. 486-487]. Z kart pracy asystenta rodziny wiadomo, że w miesiącu lutym 2020 r. asystent pięć razy wizytował środowisko wspieranej rodziny, w miesiącu marcu 2020 r. trzy razy wizytował

środowisko rodziny, natomiast od 16 marca do 25 maja 2020 r. asystent rodziny przebywał na zwolnieniu lekarskim i brak jest wpisów w karcie czasu pracy w tych miesiącach jakichkolwiek działań, także brak wpisów aby inny asystent rodziny kontaktował się z ww. rodziną [akta kontroli str. 494-496]. W czerwcu asystent rodziny dwa razy monitorował środowisko rodziny, a w lipcu 4 razy, w sierpniu raz [akta kontroli str. 491-493]. Z prowadzonej dokumentacji z rodziną, asystent rodziny przedstawił kontrolującemu *plan pracy z rodziną* sporządzony 6 lipca 2020r. [akta kontroli str.488]. Plan pracy został sporządzony po pół roku od objęcia rodziny wsparciem asystenta rodziny i *celem głównym* planu jest „poprawa komunikacji pomiędzy matka i córką. Poprawa zachowania M. w szkole i w domu. Zaprzestanie samookaleczania się, poprawa zdrowia psychicznego małoletniej”. *Cele szczegółowe* planu: „Prezentowanie prawidłowych wzorców w sytuacjach konfliktowych. Określenie jasnych i zrozumiałych zasad panujących w domu. Utrzymywania stanu zdrowia M. na optymalnym poziomie”. Plan pracy składa się także z tabeli z wyszczególnionymi działaniami z opisem osoby odpowiedzialnej za wykonanie działania. Działania te dotyczą 13-nastoletniej dziewczyny, która jest wskazana jako osoba odpowiedzialna za wykonanie działania. Wsparcie asystenta rodziny jest skierowane na pracę z całą rodziną, jednak plan pracy zostaje sporządzony z osobą dorosłą w celu wspierania rodziców w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Praca asystenta rodziny z rodziną [REDAKTOWANE]

W toku kontroli ustalono, że pracownik socjalny sporządził wywiad z rodziną Pani [REDAKTOWANE] na okoliczność zamknięcia procedury Niebieskiej Karty i podjął działania, aby rodzina została wsparta przez asystenta rodziny [akta kontroli str. 214-221]. Rodzina wyraziła zgodę na współpracę z asystentem rodziny [akta kontroli str. 222-223]. Po miesiącu od objęcia wsparciem asystent rodziny sporządził *opis sytuacji rodziny*, w której zawarł treść z wywiadu środowiskowego pracownika socjalnego. W marcu 2019 r. asystent rodziny sporządził plan pracy z rodziną na okres 2 miesięcy, następnie 23 kwietnia 2019 r. powstał kolejny plan pracy z rodziną, który powielał treść planu pracy z marca 2019 r. [akta kontroli str. 232-233, 236]. W dniu 10 maja 2019 r. asystent sporządził *sprawozdanie za luty, marzec i kwiecień 2019 r.* [akta kontroli str. 234-235]. W ww. sprawozdaniu znajduje się sformułowanie „klientka była zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kartuzach jako osoba bezrobotna, jednak została skreślona z listy osób bezrobotnych i nie posiada ubezpieczenia zdrowotnego”. Konkubent Pan T. jest w domu tylko w weekendy, na co dzień zajmuje się pracą zawodową i wraca późnym wieczorem do domu”.

W toku kontroli ustalono, że ww. okresie asystent rodziny nie był zatrudniony w systemie zadaniowego czasu pracy, więc jak p. T wracał do domu późnym wieczorem lub tylko w weekendy, nie było możliwości, aby miał on kontakt z asystentem rodziny, więc zapis w planie „podjęcie współpracy z asystentem rodziny przez pana T. jest niemożliwe, z uwagi na formę zatrudnienia asystenta rodziny, oraz godziny pracy pana T. Ponadto asystent rodziny w planie pracy i sprawozdaniu przytacza zapis o braku ubezpieczenia zdrowotnego, ale brak pracy ze strony pracownika socjalnego czy asystenta rodziny w kierunku pozyskania ubezpieczenia zdrowotnego np. prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze

środków publicznych nigdzie w opisie się nie pojawia, a pozyskanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej ułatwiłoby podjęcie leczenia przez p. L. Z uwagi, iż asystent rodziny zmieniał stanowisko pracy w GOPS Somonino, gdzie asystentem rodziny był na umowę na zastępstwo, rodzinie został przydzielony inny asystent rodziny [akta kontroli str.239-240]. Rodzina wyraziła zgodę na zmianę asystenta rodziny i w dniu 28 czerwca 2019 r. Pani L. podpisała zgodę na współpracę z nowym asystentem rodziny [akta kontroli str. 240]. W toku kontroli ustalono, że nowy asystent rodziny był w środowisku 28 czerwca 2019 r. gdzie został wprowadzony do rodziny przez poprzedniego asystenta rodziny, 3 lipca 2019 r. odbył się kontakt telefoniczny z rodziną, następnie na drugiej wizycie nowego asystenta rodzina podpisała *oświadczenie pod odpowiedzialnością karną*, iż rezygnuje ze wsparcia asystenta rodziny [akta kontroli str. 241]. W związku z rezygnacją rodziny powstał dokument *ewaluacja końcowa pracy asystenta rodziny*, w której to asystent rodziny podaje, że „*klientka miała remont i nie chciała się spotkać z asystentem rodziny i napisała oświadczenie o rezygnacji*” w związku z zaistniałą sytuacją „*współpraca z asystentem rodziny jest niemożliwa. Wspieranie rodziny powinno być prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem*”. Z uwagi na fakt, że w rodzinie była trudność w opiece i wychowaniu dzieci, matka małoletnich dziewczynek cały tydzień sama sprawowała opiekę nad dziećmi, w rodzinie była prowadzona procedura Niebieskiej Karty, oraz podejrzewano u p. L. zaburzenia psychiczne, asystent rodziny zakończył współpracę z rodziną, argumentując faktem złożenia przez rodzinę rezygnacji. W rodzinie nie była sporządzona okresowa oceny sytuacji rodziny, co jest niezgodne z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, nie był prowadzony monitoring, co także jest nieprawidłowością, nie powiadomiono innych instytucji o sytuacji rezygnacji rodziny z asystenta rodziny [akta kontroli str. 242-243]. Rodzina wieloprobemowa została bez wsparcia instytucji powołanych do pracy na rzecz rodziny.

Praca asystenta rodziny z rodziną [redacted]

W toku kontroli ustalono, iż w rodzinie [redacted] szkoła zwróciła się do GOPS Somonino z pismem o wgląd w sytuację rodziny ucznia klasy czwartej z uwagi na powtarzanie klasy i liczne problemy spóźnienia do szkoły lub nieobecności [akta kontroli str. 244]. W związku z powzięciem informacji przez Ośrodek o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pracownik socjalny sporządził wywiad środowiskowy z rodziną, co jest zgodne z art. 11 ust. 1 ustawy [akta kontroli str. 245-252]. Rodzina wyraziła zgodę na współpracę z asystentem rodziny, co jest zgodne z art. 8 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej [akta kontroli str. 253-254]. Praca z rodziną była prowadzona przez 2 miesiące, a w środowisku w tym okresie asystent rodziny był tylko 3 razy i 3 razy kontaktował się z rodziną za pośrednictwem wiadomości sms, nie powstał plan pracy z rodziną [akta kontroli str. 255-256]. W piśmie skierowanym do Sądu Rodzinnego pracownik socjalny opisał brak współpracy rodziny z asystentem rodziny, oraz brak możliwości sporządzenia planu pracy z rodziną z uwagi na unikanie kontaktu rodziny z asystentem rodziny. Z kart czasu pracy asystenta rodziny, nie wynika aby wchodził on często do rodziny i nie został wpuszczony w środowisko lub że nie było rodziny w domu, ponadto brak innych notatek z przebiegu jakichkolwiek

spotkań. W dniu 5 grudnia 2019 r. *oświadczenie pod odpowiedzialnością karną*, rodzina rezygnowała ze wsparcia asystenta rodziny. Jest to kolejna rodzina, która nie miała sporządzonego planu pracy z rodziną i mogła nie wiedzieć jakie są cele pracy asystenta rodziny z rodziną. Po treści rezygnacji uznać należy, że mimo problemów opiekuńczo-wychowawczych rodziny rezygnowały z współpracy z asystentem rodziny i nie były obejmowane monitoringiem, co jest niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z zapisami w Regulaminie Organizacyjnym, Kierownik Ośrodka odpowiada za całokształt działalności jednostki. W związku z powyższym to Kierownik powinien podjąć działania, aby zatrudnieni pracownicy podejmowali pracę z rodziną zgodnie z zapisami ustawy oraz z zasadą pomocniczości.

Praca asystenta rodziny z rodziną Państwa A.

W toku kontroli ustalono, iż w rodzinie Państwa A. jest podejrzenie stosowania przemocy, dlatego wszczęto procedurę Niebieskiej Karty. Pracownik socjalny sporządził wywiad środowiskowy z zamysłem wprowadzenia do rodziny asystenta rodziny [akta kontroli str. 292-296]. Pobrał zgodę na współpracę z asystentem rodziny, oboje rodziców małoletniej dziewczynki złożyło podpis o wyrażeniu zgody na współpracę z asystentem rodziny [akta kontroli str. 297-298]. Asystent rodziny sporządził opis sytuacji rodziny z którego wiadomo, iż małoletnia nie rozwija się prawidłowo, matka małoletniej jest upośledzona umysłowo w stopniu umiarkowanym, a ojciec prawdopodobnie jest sprawcą przemocy i rodzina jest objęta nadzorem kuratora sądowego [akta kontroli str. 299-300]. Z ustaleń pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny wiadomo, jakie problemy posiada ww. rodzina, a pomimo tego nie został sporządzony plan pracy z rodziną, główny dokument analizy sytuacji rodziny, celów nad którymi można pracować, oraz przewidywanych efektów tej pracy. Po miesiącu od objęcia wsparciem rodziny przez asystenta rodziny praca została zakończona. Sporządzono *ewaluację końcową pracy asystenta rodziny z dnia 26.06.2019 r.* gdzie zawarto wpis asystent rodziny wspólnie z pracownikiem socjalnym ustalili, iż „rodzina jest w stanie funkcjonować bez wsparcia zewnętrznego. Dalsza praca socjalna będzie odbywać się na zasadach monitoringu właściwego pracownika socjalnego” [akta kontroli str. 301-302]. Zlecenie monitorowania rodziny po zakończeniu z nią pracy spoczywa w obowiązku asystenta rodziny, a nie pracownika socjalnego, ponadto *kartę monitoringu* przez okres pół roku prowadził aspirant pracy socjalnej, którego rodzina nie знаła. Do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień Kierownik Ośrodka poinformowała, że aspirant pracy socjalnej nie była pracownikiem socjalnym terenowym, ale w tej rodzinie został jej zlecony monitoring [akta kontroli str. 679]. Po roku od ostatniej współpracy rodziny z asystentem rodziny, sąsiedzi poinformowali, że w rodzinie często dochodzi do awantur w późnych godzinach wieczornych, więc pracownik socjalny sporządził wywiad środowiskowy w którym zawnioskował o objęcie wsparciem rodziny przez asystenta rodziny [akta kontroli str. 305-309]. Rodzina wyraziła zgodę na ponowne wsparcie, ale brak daty podpisania ww. dokumentu [akta kontroli str. 310]. Plan pracy z rodziną został sporządzony po miesiącu od objęcia rodziny wsparciem asystenta rodziny. Plan pracy zawiera cel główny, cel szczegółowy oraz opis działania, termin wykonania, oraz osobę odpowiedzialną za wykonanie działania. Plan pracy został

sporządzony z rodziną i podpisany przez asystenta rodziny i rodzinę. Plan pracy z rodziną został sporządzony niezgodnie z art. 15 ust.1 i ust. 3 ustawy, gdyż brak jest w planie przewidywanych efektów.

Praca asystenta rodziny z rodziną Państwa Ł.

W toku kontroli ustalono, że GOPS w Kolbudach poinformował GOPS w Somoninie o wprowadzeniu się na teren gminy Somonino rodziny Państwa Łaszczewskich zobowiązanej Postanowieniem Sądu do współpracy z asystentem rodziny [akta kontroli str. 540-541]. Ośrodek po powzięciu informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zobowiązał pracownika socjalnego do sporządzenia w tej rodzinie wywiadu środowiskowego [akta kontroli str. 544-552]. Rodzina wyraziła zgodę na współpracę z asystentem rodziny [akta kontroli str. 554]. Po miesiącu od objęcia wsparciem asystenta rodziny, asystent rodziny sporządził *opis sytuacji rodziny* [akta kontroli str. 557], oraz *notatkę służbową z miesiąca sierpnia 2019 r.* [akta kontroli str. 555-556]. We wrześniu także powstała *notatka z miesiąca września 2019 r. z asystentury z rodziną* [akta kontroli str. 560-561]. Plan pracy z rodziną powstał 1 października 2019 r. i został podpisany przez asystenta rodziny, rodzinę oraz pracownika socjalnego [akta kontroli str. 562-563], co jest zgodne z art. 15 ust. 1 pkt.1 ustawy. W trakcie kontroli ustalono, że w planie pracy z rodziną jako jedno z działań wskazano: „*frekwencja szkolna dzieci*”. Zgodnie z planem za realizację tego działania odpowiedzialna jest trójka małoletnich dzieci [akta kontroli str. 563].

Działania zawarte w planie powinny dotyczyć tylko osób dorosłych, które są zobowiązane do sprawowania władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi, i asystent rodziny powinien tak wyznaczać i omawiać działania z rodziną, by rodzina wypełniała te zadania. Podawanie małoletnich dzieci jako osób odpowiedzialnych za realizację zadań jest niewłaściwe, za opiekę i wychowanie odpowiadają rodzice. Praca z rodziną z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi powinna być ukierunkowana na podwyższenie umiejętności wychowawczych rodziców, co zapewni dzieciom warunki do prawidłowego rozwoju.

Zgodnie z Postanowieniem Sądu z dnia 3 lipca 2019 r. Sąd zobowiązał Ośrodek do składania comiesięcznych sprawozdań dotyczących rodziny Państwa Ł. [akta kontroli str. 541]. W toku kontroli ustalono, że GOPS w Somoninie pierwszą notatkę do Sądu sporządził w październiku, a następna została sporządzona w grudniu i została ona sporządzona przez pracownika socjalnego, a podpisana przez Kierownika Ośrodka [akta kontroli str. 564-566, 579]. Sprawozdania do Sądu są sporządzane co 2 miesiące, co jest uchybieniem w stosunku do zapisu w Postanowieniu Sądu. W toku kontroli ustalono, że po 3 miesiącach współpracy asystent rodziny sporządził *sprawozdanie za sierpień, wrzesień, październik 2019 r. z pracy asystenta rodziny z dnia 31.10.2019 r.* [akta kontroli str. 569-574]. W toku kontroli ustalono, że w związku zakończeniem pracy na stanowisku asystenta rodziny, asystent rodziny sporządził *ewaluację końcową pracy asystenta rodziny* [akta kontroli str. 580-581], w której zawarł zasadność dalszej współpracy rodziny z asystentem rodziny. Po miesiącu od zakończenia pracy asystentem rodziny z rodziną, na nowo rodzina podpisała zgodę na współpracę z asystentem rodziny [akta kontroli str. 587]. Nowy asystent rodziny pracował z rodziną w lutym, oraz na początku miesiąca marca 2020 r. i stworzył *plan pracy z rodziną część II* [akta kontroli str. 597]. Jest to pierwszy plan nowego asystenta

rodziny, ale z zawartych opisów w planie, wynika że asystent rodziny zapoznał się z dokumentacją rodziny sporządzaną przez poprzedniego asystenta rodziny i posłużył się jego wiedzą na temat rodziny. W dniu 27 maja 2020 r. asystent rodziny sporządził *notatkę służbową* informującą, iż w okresie od 16 marca 2020 r. do 25 maja 2020 r. asystent rodziny przebywał na zwolnieniu i nie prowadził pracy z rodziną [akta kontroli str. 608]. W toku kontroli przedstawiono kontrolującym *karty pracy asystenta rodziny* [akta kontroli str. 599-606] z których wiadomo, że w tym okresie nie była prowadzona praca z rodziną, nie ma w dokumentacji rodziny także żadnych zapisów aby pracownik socjalny kontaktowała się z rodziną w ww. okresie nieobecności asystenta rodziny, brak jest comiesięcznych sprawozdań dotyczących sytuacji rodziny o które wnioskował Sąd Rejonowy w Postanowieniu z dnia 3 lipca 2019 r. Pismo do Sądu o sytuacji rodziny zostało sporządzone po 7 miesiącach tj. 8.07.2020 r. [akta kontroli str. 594].

Praca asystenta rodziny z rodziną Pani Jolanty P.

W toku kontroli ustalono, że asystent rodziny w okresie kontrolnym zakończył pracę z rodziną Pani Jolanty P. która została objęta wsparciem asystenta rodziny w listopadzie 2017 r. [akta kontroli str. 174-179]. W toku kontroli ustalono, że ww. rodzina została objęta wsparciem asystenta rodziny z uwagi na problemy opiekuńczo-wychowawcze, które sprawiała nieletnia siostrzenica. Pani P. została opiekunem prawnym nieletniej siostrzenicy. W toku kontroli Ośrodek przedstawił zaświadczenie o ustanowieniu pani P. opiekunem prawnym [akta kontroli str.180]. Asystent rodziny do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień poinformował, że *w rodzinie pani P. pracę z rodziną zakończył pracownik socjalny. Pani P. została objęta asystenturą z uwagi na problemy wychowawcze małoletniej, która była pod opieką prawną cioci, bo rodzice zmarli. Nie posiadam Postanowienia Sądu pani p. nie była dla małoletniej rodzina zastępczą, nie wiem jaka i czy była inna forma pieczy zastępczej* [akta kontroli str. 671]. W toku kontroli pytany asystent nie umiał odpowiedzieć, na podstawie jakiego dokumentu i dlaczego ciocia sprawowała opiekę nad ww. nieletnią, dopiero Kierownik GOPS Somonino, pobrała zaświadczenie o ustanowieniu opieki prawnej nad nieletnią z Działu Świadczeń, gdyż ciocia pobierała na nieletnią zasiłek rodzinny. Asystent rodziny, który udzielał informacji do protokołu był asystentem tej rodziny przez okres ok. 1,5 roku, gdyż nieletnia która sprawiała problemy opiekuńczo-wychowawcze w dniu 12 stycznia 2019 r. osiągnęła pełnoletniość i pracownik socjalny wystąpił do Kierownika Ośrodka o uchylenie pomocy w postaci asystenta rodziny. Powyższa sytuacja obrazuje słabe zaangażowanie asystenta rodziny w ustalenie sytuacji prawnej i rodzinnej rodziny, która przez tak długi okres była wspierana przez asystenta rodziny.

Działalność Ośrodka w powyższym zakresie oceniono negatywnie.

V. Praca z rodziną prowadzona w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Z przygotowanego przez Kierownika Ośrodka wykazu wynika, że w okresie objętym kontrolą na terenie Gminy Somonino zamieszkiwało 15 rodzin, z których w pieczy zastępczej

umieszczonych było 25 dzieci, w tym 17 w rodzinnej pieczy zastępczej i 8 w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W analizowanym okresie 2 wychowanków pieczy usamodzielniało się i 1 dziecko powróciło do rodziny biologicznej. Ustalenia kontroli wskazują, że asystent rodziny zakończył współpracę z 5 rodzinami przed okresem objętym kontrolą z uwagi na brak efektów (2 rodziny) i brak współpracy ze strony rodziny (3 rodziny).

Z przedstawionego na potrzeby kontroli wykazu wynika, że w okresie objętym kontrolą, wsparciem asystenta rodziny objęte były 3 rodziny, z czego z 2 rodzinami zakończono współpracę z uwagi na brak efektów. W dniu rozpoczęcia kontroli wsparciem asystenta rodziny objęta była 1 rodzina, z której 3 dzieci przebywało w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Rodzina objęta jest wsparciem asystenta rodziny od października 2017 r. [akta kontroli str. 145].

Zgodnie z ustaleniami kontroli, praca z rodziną, która objęta była wsparciem asystenta rodziny od października 2017 r. prowadzona była przez 3 asystentów rodziny. Zmiany pracowników podyktowane były kończącymi się umowami o pracę na zastępstwo. Każdorazowa zmiana asystenta rodziny poprzedzona była wyrażeniem przez rodzinę zgody na współpracę z nowym asystentem rodziny oraz sporządzana była „Ewaluacja końcowa pracy asystenta rodziny”. W dniu rozpoczęcia kontroli pracę z ww. rodziną prowadziła p. Patrycja Kostka [akta kontroli str. 350, 362-363, 371, 378-379].

W toku kontroli ustalono, że dzieci z tej rodziny zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie postanowienia sądu z dnia 25 stycznia 2018 r. Następnie w dniu 6 kwietnia 2020 r. na mocy postanowienia sądu z dnia 19 marca 2020 r. zostały umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej [akta kontroli str. 347, 405-406].

Z przedstawionych do kontroli dokumentów wynika, że praca z rodziną przez pierwszego asystenta rodziny zakończona została 30 czerwca 2019 r. W okresie od stycznia do czerwca 2019 r. asystent rodziny przedłożył Kierownikowi Ośrodka 2 *Sprawozdania z pracy asystenta rodziny*. Dokument ten zawiera kwartalny opis współpracy rodziny z asystentem rodziny, problemy występujące w rodzinie, cele główne i cele szczegółowe, działania podjęte przez asystenta rodziny, osoby i podmioty współpracujące na rzecz rodziny oraz postępy rodziny [akta kontroli str. 388-390, 394-397].

W sporządzonych sprawozdaniach z dnia 15 stycznia 2019 r. i 10 kwietnia 2019 r., jako jeden z problemów rodziny asystent rodziny wskazywał „wielodzietność” [akta kontroli str. 388, 394]. Wielodzietność jest to model rodziny i zgodnie z art. 4 pkt 42 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe, przez wielodzietność rodziny należy rozumieć rodzinę wychowującą troje i więcej dzieci. Nie można zatem traktować wielodzietności jako problemu i pracując z rodziną starać się problem ten rozwiązać. Problemem może być ograniczenie lub brak umiejętności opiekuńczo-wychowawczych u rodziców w rodzinie wielodzietnej, a nie sama wielodzietność. Przyporządkowywanie wielodzietności do problemów może być wynikiem nieuczestniczenia w szkoleniach w zakresie pracy z rodziną.

Zgodnie z ustaleniami kontroli, od lipca 2020 r. sporządzana jest okresowa ocena sytuacji rodziny. Analiza dokumentacji wykazała, że asystent rodziny aktualnie pracujący z wyżej opisywaną rodziną, dokonał oceny rodziny w dniu 29 lipca 2020 r. i nie przekazał oceny Kierownikowi Ośrodka, o czym świadczą podpisy na dokumencie, tj. asystenta rodziny i pracownika socjalnego [akta kontroli str. 346]. W dokumencie zawarto wnioski i opinie

asystenta rodziny i pracownika socjalnego, które są rozbieżne. W opinii asystenta rodziny „*istnieje szansa, że dzieci powrócą do domu rodzinnego*”, natomiast pracownik socjalny twierdzi, że „*nie widzi możliwości powrotu dzieci na stałe*”.

W wyjaśnieniach składanych do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień, asystent rodziny wskazała, że „*ocenę okresową sporządzam wspólnie z pracownikiem socjalnym i wkładam do teczki.....nie przekazuję oceny do kierownika*”. Asystent rodziny poinformowała kontrolujących, że czasami taką ocenę sporządza wspólnie z Kierownikiem Ośrodka [akta kontroli str. 670].

W wyjaśnieniach składanych do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień, asystent rodziny wskazała, że praca z wyżej opisywaną rodziną prowadzona jest w kierunku powrotu dzieci pod opiekę rodziców. Rodzice ukończyli kurs „Szkoly dla Rodziców” oraz poprawiły się warunki lokalowe w mieszkaniu – zaadaptowano strych na pokoje. We wrześniu 2020 r. planowana jest rozprawa w sądzie o powrót dzieci do rodziny biologicznej [akta kontroli str. 674].

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy, do zadań asystenta rodziny należy dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny kierownikowi jednostki organizacyjnej gminy, która organizuje pracę z rodziną, w tym przypadku Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie.

Mając na uwadze powyższe, sposób sporządzania okresowej oceny w Ośrodku jest niezgodny z art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, co stanowi nieprawidłowość.

W trakcie kontroli ustalono, że asystenci rodziny sporządzali plany pracy z rodziną. Analiza planów pracy wykazała, że opracowywane one były przy współpracy asystenta rodziny, pracownika socjalnego i rodziny objętej wsparciem [akta kontroli str. 349, 380-381, 383-384]. W wyjaśnieniach składanych do protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień, asystent rodziny wskazała: „*plan pracy z rodziną z dziećmi w pieczy tworzę z rodziną. Kontaktowałam się z koordynatorem z PCPR telefonicznie, nie sporządzaliśmy wspólnych dokumentów*” [akta kontroli str. 674].

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy, w przypadku rodzin z których dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej, asystent rodziny we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej opracowuje plan pracy z rodziną, który skoordynowany jest z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.

W związku z powyższym ustalono, że plany pracy z rodziną podczas pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej sporządzane były niezgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, co stanowi nieprawidłowość.

Kontrolujący ustalili, że sporządzane przez asystentów rodziny plany pracy z rodziną nie uwzględniają terminu realizacji działań oraz przewidywanych efektów, co jest niezgodne z art. 15 ust. 3 ustawy [akta kontroli str. 348-349, 380-381, 383-384].

Ustalono, że asystenci rodziny w ramach pracy z wyżej opisywaną rodziną, na wniosek sądu sporządzali opinie o rodzinie i jej członkach, co jest zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 17 ustawy [akta kontroli str. 364, 403-404].

W opinii do sądu z dnia 29 maja 2020 r. asystent rodziny wskazał, że od 6 kwietnia 2020 r. małoletnie rodzeństwo przebywa w „*Domu Dziecka w Kartuzach*” [akta kontroli

str. 364]. Takiego samego stwierdzenia używał w „Ocenie okresowej sytuacji rodziny” z dnia 29 lipca 2020 r. [akta kontroli str. 346]. Kontrolujący ustalili, że ww. rodzeństwo od dnia 6 kwietnia 2020 r. przebywa w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego „Dom bł. S. Marty Wieckiej”. Użyte przez asystenta rodziny w pismach nazewnictwo świadczy o nierzetelnym prowadzeniu dokumentacji.

W ww. opinii asystent rodziny wskazał, że przebywała na zwolnieniu z tytułu opieki nad dzieckiem „od 16 marca do 24 maja”. W notatce służbowej z dnia 1 czerwca 2020 r. wskazał, że przebywał na zwolnieniu „od 16.03.2020 r. do 25.05.2020 r.” [akta kontroli str. 345]. Zawieranie w dokumentach dotyczących pracy z rodziną rozbieżnych informacji świadczy o nierzetelnym prowadzeniu dokumentacji.

Kontrolujący ustalili, że asystent rodziny uczestniczył w posiedzeniu zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, o którym mowa w art. 135 ustawy [akta kontroli str. 674].

Zgodnie z ustaleniami kontroli, rodzina (samotna matka) z którą asystent rodziny zakończył pracę w sierpniu 2020 r. objęta została wsparciem asystenta osoby niepełnosprawnej. Decyzja ta podyktowana była brakiem efektów współpracy. Rodzina nie współpracowała z asystentem rodziny, nie wywiązywała się z planu pracy oraz ograniczała kontakty z asystentem rodziny [akta kontroli str. 655, 674]. W trakcie kontroli ustalono, że ww. klientka posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, wydanym na stałe i wymaga pomocy innej osoby w codziennym funkcjonowaniu [akta kontroli str. 611].

Praca z rodziną prowadzona była, podobnie jak w poprzednim przypadku, przez 3 asystentów rodziny. Zmiany pracowników podyktowane były kończącymi się umowami o pracę na zastępstwo. Każdorazowa zmiana asystenta rodziny poprzedzona była wyrażeniem przez rodzinę zgodę na współpracę z nowym asystentem rodziny oraz sporządzana była „Ewaluacja końcowa pracy asystenta rodziny” [akta kontroli str. 621, 632-635, 652-654].

Zgodnie z ustaleniami kontroli, w ewaluacji z dnia 30 grudnia 2019 r. asystent rodziny wskazał, że *„nie widzi powrotu dziecka do środowiska matki biologicznej. Klientka nie jest w stanie poradzić sobie z opieką i wychowaniem coraz starszego dziecka, które już jest w niektórych tematach bardziej rozwinięte od matki. Więzy emocjonalne matki i syna są silne, więc spotkania muszą się odbywać. Z powodu niskich kompetencji społecznych i opiekuńczo-wychowawczych wobec dziecka oraz nieporadności życiowej Pani Marii asystent rodziny zaleca dalszą pomoc rodzinie w postaci opiekuna osób niepełnosprawnych”* [akta kontroli str. 653-654].

W toku kontroli ustalono, że na wniosek pracownika socjalnego uchylono rodzinie pomoc w postaci usług asystenta rodziny z dniem 6 sierpnia 2020 r. i przyznano asystenta osoby niepełnosprawnej [akta kontroli str. 655-656].

Kontrolujący ustalili, że pomimo wskazań asystenta rodziny w ewaluacji z dnia 30 grudnia 2019 r., ww. rodzina objęta została wsparciem kolejnego asystenta rodziny od lutego 2020 r. Sporządzony w dniu 6 lutego 2020 r. plan pracy z rodziną miał na celu „przyswojenie podstawowych umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego”. W planie zawarto działania oraz terminy ich realizacji. Działania te obejmowały: planowanie wydatków, systematyczne odwiedzanie syna przebywającego w rodzinnym domu dziecka, uczęszczanie na rehabilitację, zachowanie frekwencji w pracy, przygotowywanie ciepłych posiłków, poradnictwo żywieniowe, pomoc w sprawach urzędowych [akta kontroli str. 665].

Analiza planu pracy z rodziną wykazała, że plan nie zawiera przewidywanych efektów oraz że został sporządzony przez asystenta rodziny oraz rodzinę.

Kolejny plan pracy z rodziną sporządzony został w dniu 2 czerwca 2020 r. Z uwagi na zmianę sytuacji rodziny, w planie uwzględniono nowe cele krótkoterminowe oraz nowe działania i terminy ich realizacji. Analiza planu pracy z rodziną wykazała, że nie on zawiera przewidywanych efektów oraz że został sporządzony przez asystenta rodziny i rodzinę [akta kontroli str. 660].

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy, w przypadku rodzin z których dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej, asystent rodziny we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej opracowuje plan pracy z rodziną, który skoordynowany jest z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 15 ust. 3 ustawy, plan pracy z rodziną obejmuje zakres realizowanych działań mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty.

W związku z powyższym należy uznać, że plany pracy z rodziną zostały opracowane z naruszeniem art. 15 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, co stanowi nieprawidłowość.

W trakcie kontroli ustalono, w dniu 24 lipca 2020 r. sporządzono „Ocenę okresową sytuacji rodziny”, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy. Ocena sporządzona została przez asystenta rodziny i pracownika socjalnego, nie została przekazana Kierownikowi Ośrodka. W ocenie wpisano, że Pani Maria zatajała przed asystentem rodziny informacje na temat problemów finansowych (zadłużenia), nie odbierała telefonów, nie otwierała drzwi podczas umówionych spotkań, nie zdaje sobie sprawy z jak poważnymi konsekwencjami wiążą się jej problemy finansowe. We wnioskach okresowej oceny wpisano *„Brak współpracy p. Marii z Asystentem. Zaproponować klientce asystenta osoby niepełnosprawnej”* [akta kontroli str. 657].

Zgodnie z ustaleniami kontroli, okresowa ocena sytuacji rodziny dokonana została z naruszeniem art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy, co stanowi nieprawidłowość.

Działalność Ośrodka w przedmiotowym zakresie w okresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Uwagi i wnioski:

1. Zakres zadań asystenta rodziny określony w Regulaminie Organizacyjnym Ośrodka jest niezgodny z zakresem wskazanym w art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. W okresie objętym kontrolą, zatrudnieni w Ośrodku asystenci rodziny nie podnosili swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną.
3. Praca z rodzinami nie zawsze była prowadzona w oparciu o plany pracy z rodziną lub sporządzone plany pracy z rodziną były niezgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy.

4. Asystent rodziny nie dokonywał okresowej oceny sytuacji rodziny. Obecnie ocena dokonywana jest przez asystenta rodziny i Kierownika lub przez asystenta rodziny i pracownika socjalnego.
5. Asystent rodziny nie monitorował funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną. Monitoring prowadzony był przez osobę nieuprawnioną.
6. W okresie nieobecności asystenta rodziny, rodziny objęte asystenturą nie otrzymywały wsparcia.
7. Objęcie rodziny faktycznym wsparciem następowało u niektórych rodzin po upływie 4 miesięcy od momentu pobrania od rodziny zgody na współpracę z asystentem rodziny.
8. Wyznaczane w planach pracy z rodziną cele główne i szczegółowe w przypadku jednej rodziny były nieadekwatne do sytuacji rodziny.
9. Z przedstawionych do kontroli dokumentów wynika, że rodziny rezygnujące ze wsparcia asystenta rodziny, to rodziny wieloproblemowe, z którymi praca zakańczana jest w momencie rezygnacji rodziny.
10. Asystenci rodziny nie mają wiedzy na temat realizacji swoich ustawowych zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”.

Zalecenia pokontrolne:

1. Dostosować Regulamin Organizacyjny w zakresie zadań asystenta rodziny do art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. Dostosować zakres czynności asystenta rodziny do art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
3. Zapewnić asystentom rodziny i pracownikom socjalnym udział w szkoleniach z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”.
4. Zapewnić asystentom rodziny udział w szkoleniach w zakresie pracy z rodziną.
5. Pracę z rodziną prowadzić w oparciu o plan pracy z rodziną sporządzony zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
6. W przypadku dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej, plan pracy z rodziną opracowywać zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
7. Dokonywać okresowej oceny sytuacji rodziny zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
8. Monitorować funkcjonowanie rodziny po zakończeniu pracy z rodziną zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
9. W czasie nieobecności asystenta rodziny zapewnić wsparcie dla rodzin objętych asystenturą.
10. Niezwłocznie obejmować wsparciem rodziny wyrażające zgodę na współpracę z asystentem rodziny.

W terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia należy powiadomić Wojewodę Pomorskiego o realizacji zaleceń pokontrolnych.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477):

- „1. Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. Wojewoda zajmuje stanowisko wobec zastrzeżeń, o których mowa w ust. 1, na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.”

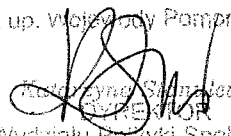
Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r., o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020 r. poz. 821):

1. Wojewoda, po przeprowadzeniu postępowania kontrolnego może wydać zalecenia pokontrolne.
2. Kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.
3. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa w ust. 2 przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.
4. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, o którym mowa w ust. 3, o powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.
5. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę, kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, o którym mowa w ust. 3, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.
6. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności wojewoda, niezależnie od przysługujących mu środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach właściwy organ założycielski kontrolowanej jednostki oraz organ zlecający realizację zadania na podstawie art. 190 – w przypadku jednostki, która działa na podstawie tego zlecenia.
7. Organ, o którym mowa w ust. 6, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych uchybieniach, jest obowiązany, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach, powiadomić wojewodę o podjętych czynnościach.

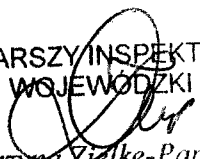
Zgodnie z art. 198:

1. Kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.

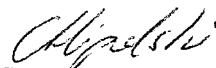
z up. Wojewody Pomorskiego


Małgorzata Słomkiewicz
Wojewoda
Wydziału Polityki Społecznej

STARSZY INSPEKTOR
WOJEWÓDZKI


Małgorzata Zielke-Paprocka

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI


Łukasz Chlipalski

POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W GDAŃSKU
Wydział Polityki Społecznej

ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk, tel.: 58 30 77 287, fax: 58 301 43 37
www.gdansk.uw.gov.pl, e-mail: wps@gdansk.uw.gov.pl

